

Kõre e juttseilig kärnkonn *Bufo calamita* oli XX sajandi esimesel poolel Lääne-Eesti, Pärnumaa ja saarte rannikualadele tüüpiline liik, kelle elupaigad olid rannaniitude kinnikasvarmise tagajärjel kadumas. Iseloomulikumaks tunnuseks on kollane pikitiip kilomeetri kaugusele kostva kõrva järgi. Lühikeste seljal. Nime on kõre saanud oma häälte – mitme iseloomulikumaks tunnuseks on kollane pikitiip. Iseloomulikumaks tunnuseks on kollane pikitiip. Iseloomulikumaks tunnuseks on kollane pikitiip.

Karjatamine Rannaniidu rohustu liigilise koosseisu säilimiseks on vaja pidevat karjatamist. Parima tulemuse rohustu hooldamisel annavad hobuste, lammaste ja veiste kooskarjatamine. Karjatamise lakkamisel hakkab rannaniit kasvama ja võsastuma. Sellisel juhul kaovad parimad pesitsuspaigad kurvitsalised ja toitumisealad lagudele-hanedele. Praeguseks on rannaniit üldiselt karjatamata ja võsastunud.

Karjatamine Rannaniidu rohustu liigilise koosseisu säilimiseks on vaja pidevat karjatamist. Parima tulemuse rohustu hooldamisel annavad hobuste, lammaste ja veiste kooskarjatamine. Karjatamise lakkamisel hakkab rannaniit kasvama ja võsastuma. Sellisel juhul kaovad parimad pesitsuspaigad kurvitsalised ja toitumisealad lagudele-hanedele. Praeguseks on rannaniit üldiselt karjatamata ja võsastunud.

kaevumise võimalust ja paljunemiseks madalat veekogu. Euroopa Liidu LIFE-projekti raames rajatigi rannikule mitmeid tiike ja soetat rannaniitude hooldamiseks lihavaiseid. Tavaliselt kuivavad tiigid suve lõpuks ära. Rannaniite hooldavad kariloomad loovad ühtlasi häid pesitsus- ja toitumispaike mitmetele rannikulindudele.

Lindude vaatlemiseks on parim aeg aprillist-maini, siis on luikede, lagude, hanede jt veelindude kevadrände aeg. Sügisel on sobivam aeg augusti lõpust oktoobri lõpuni. Kevadine kergesti märgatav häälakas lind on **merisk Haematopus ostralegus** - punase noka ja jalgadega must-valge sulestikuga rannikulind. Sööb limuseid, usse, tegutseb veepiiril. Ärevalt häälitsehes ja ringi lennates hoiatab merisk teisi linde ohu eest, rahvasuus nimetatakse teda ka merepolitseinikuks. Teine rannaniitude iseloomulik liik on hallikaspruun punase noka ja jalgadega **punajalg-tilder** *Tringa totanus*.

Karjatatavatel aladel võib sageli kohata **hänilast** *Motacilla flava*, kes sarnaneb linavästriku. Iseloomulikud on pikk saba, sale keha, alapool kollane, pea hallikas, selg rohekaspruun. Sööb putukaid ja just seetõttu võib teda kohata kariloomade läheduses. Hänilaste pesitsemine rannaniidul näitab ka selle ala head looduslikku seisundit. **Valgepõsk-lagle** *Branta leucopsis* on

Rajaaarsetel kõrgematel aladel on näha tihedamat kadastikku ja loonilise omast taimestikku. Kevadel otsivad siin **metilased e. anemoonid** *Anemone sylvestris*, **hundihammas** *Astragalus*, **nõmm-kannike** *Viola rupestris*, **nõmm-tar** *Carex ericetorum* ja **lubikas** *Sesleria caerulea*. Suvel annavad tooni **angerpist** *Filipendula vulgatis*, **nõmm-lill** *Lotus corniculatus*, **kastikäpp** *Antennaria dioica* ja **looksjaroht** *Ononis*. Sügisel on **pratenis** õitsemise kord. Kõrgema veetõusu jooel

Üle tee oleva talu peremehe nimi oli Jaan Näär. Ehk on see tõeline põhjus, miks kive nii nimetatakse - Näärkivid. Rannaniit on karjatatav või niidetav rannaliik, mida mõjutab merevesi. Rannaniitude taimkatet iseloomustab soolalambeste liikide rohkus. Ranniku taimkatte on võimaline.

segas silaehitusel kukelaul. Teine, kohapeal kogutud variant räägib näärtooli olnud kõvast äikesest, mis suure rändrahnu kolmeks tükiks lõi ja sellest kivid oma nime said.

Küllastaja meelespea!

Tuletame meelde, et:

- viibite rahvusparki territooriumil. Palume enne kaitseala küllastamist tutvuda kaitsealal kehtivate seaduste ja piirangutega;
- inimestel on lubatud viibida – sh marju, pähkleid ja seeni korjata ning ujuda – kogu kaitsealal, välja arvatud loodusreservaadis ja kaitse-eeskirjaga sätestatud juhtudel sihtkaitsevööndis;
- mootorsõidukitega liikumine ja nende parkimine väljaspool selleks ettenähtud teid ja parklaid on kaitsealal keelatud;
- liikumine eramaal toimub vastavalt asjaõigusseadusele ja looduskaitseseadusele;
- telkimine ja lõkke tegemine on lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud paikades. Telkimine ja lõkke tegemine õuealal on lubatud omaniku loal;
- kalapüük on rahvusparkis lubatud üksnes kalapüügiloa või kalastuskaardi alusel. Need dokumendid on kehtivusaajal ühtlasi neile märgitud püügikohas viibimise loaks.

Kuna õpperada läbib karjatatavaid alasid palume:

- kasutada aegade läbimiseks selleks ettevalmistatud läbikäike ja väravaid;
- värava enda järel korralikult sulgeda;
- kariloomi mitte häirida;
- koeri rannaniidule mitte võtta.

Märgetes tegevust, mis võib kahjustada keskkonda või tundub seadusevastasena, helista keskkonnainspektsiooni lühinumbri **1313**.

Kaitseala valitseja:

Keskonnaministeerium
Läänemaa Keskonnateenistus
Kiltsi tee 10
90403, Haapsalu

Kaitse korraldaja:

Riiklik Looduskaitsekeskus
Hiiu-Lääne regioon
Penijõe, Lihula vald
90305, Läänemaa
Tel: +372 472 4223

Kujundus: **aurik**
Voldikutekst: **Marje Loide**
Toimetanud: **Marju Pajumets**
Fotod: **Kaarel Kaisal**
Joonised ja kaart: **Tuuli Mann**

Trükise valmistist toetas: **SA KIK**

Raamatus „Lugusid vanapaganast“ räägiti sellest, kuidas rändkivid liiguvad. Raamatus „Lugusid vanapaganast“ räägiti sellest, kuidas rändkivid liiguvad. Raamatus „Lugusid vanapaganast“ räägiti sellest, kuidas rändkivid liiguvad.

Legendid Näärkividest

Legendid räägivad sellest, kuidas rändkivid liiguvad. Legendid räägivad sellest, kuidas rändkivid liiguvad. Legendid räägivad sellest, kuidas rändkivid liiguvad.

Uldinfo Näärkivide õpperada asub Matsalu lähel Iõunakaldal Metskülas. See on saanud nime piirkonna suurima rändkivide kolmiku – Näärkivide järgi. Rada saab alguse Metsküla – Saastina tee äärest infortahvil juurest ja kulgeb otse üle rannaniidu Näärkivideni, pikkuseks on 400 m. See on suurepärase koht rannaniidu elustiku tundmaõppimiseks, kuid siin tuleb meelest pidada, et lindude pesitsusajal (jääminekust kuni 1. juulini) on rannaniidul viibimine keelatud. Tegemist on karjatatava alaga, seega on kariloomade häirimine ning koeraga rannaniidul viibimine samuti lubamatu.

Näärkivide õpperada

Riiklik Looduskaitsekeskus

NÄÄRIKIVIDE õpperada

Hiiu-Lääne regioon